

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

DEBRECEN VÁROS KÖNYV-
NYOMDA-VÁLLALATA,

ahova a lap szétküldésére vonat-
zó fejszólamok küldendők. ::

Megjelen hetenként egyszer, szombaton, másfél íven.

Előfizetési ár: egész évre 12 kor., félévre 6 kor.

Egyes szám ára 30 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVA-
TAL DEBRECEN, NYOMTATÓ-
UTCA 9. SZÁM,

ahova a lap szellemi és anyagi ügyeire vonat-
kozó összes közlemények, kéziratok, előfize-
tések és hirdetési díjak küldendők. ::

Uram, Tenélküled.

Uram, Tenélküled

Kietlen, zord sötét a nappal.

Hiába tündököl felettünk

Az éj a holddal s csillagokkal.

— A tél után tavasz hiába jó,

Színes virágokat hiába sző,

Csak hervadást hoz majd a nyár

[heve,

„Siralmas“ lesz az ősz neve.

És meg sem érjük tán a bús telet:

Uram, Tenélküled.

Uram, Tenélküled

Az ember szíve oly sivár,

Mint egy gazdátlan ősi vár.

Járatlan útja dús bozótba vész,

Az ajtaját nem nyitja meg

Baráti kéz.

Sejtelmes bús kísértetek

Riasztják el az életet...

Keblünk koporsót rejteget,

De nem szívet:

Uram, Tenélküled.

Uram, Tenélküled

Hogy merjek útra kelni én?

Ah, mennyi mélység, mennyi téves ösvény

Kerül elém!

— És mennyi harc az életúton;

Most vért fakaszt, — majd Golgotára von...

Reád tekintek: felhőm elmarad.

Hozzád kiáltok: vigasztal szavad.

Kitárom két karommal szívemet:

Jövel, jövel! Egy lépést sem teszek

Uram, Tenélküled.

Uray Sándor.

Dr. Baltazár Dezső püspök beszéde a debreceni diákgyűlés megnyitásakor.

Mélyen tisztelt közönség! Önök nemes cél után indulnak, azt ifjú hevvel akarják megvalósítani, eszközük és céljuk tulajdonképpen egy, a Szentírás, a biblia. Az ifjú lélek szeret szárnyalni, szeret szerzetelenségekben csapongani és éppen ezért nagyon szűk séges megkötni a bibliának az igazságával: azzal a gyönyörűséges kötélekkel és igával, amely nem a föld felé húz, hanem az ég felé emel. Az ifjúság koránál fogva a léleknek csapongó szárnyain jár-kezel az egyes dolgok, kérdések és igazságok felett. Meg van benne a hajlandóság arra, hogy bizonyos lidércfény, bizonyos fantomok után hajszolja önmagát. Ereikben az ambíciónak szerzetelensége lüktet, a nagyság-vágy űzi, hajtja őket: holott jóformán azt sem tudják, hogy mi az igazi földi nagyság. Engedjék meg, hogy azt az egynehány rövid perccel, mely rendelkezésemre áll, annak megvilágosítására fordítsam, mi az a nagyság, amely után nekünk törekednünk kell.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Úgy az egyénnek, mint a főmegnek hozzátartozik a lélektanához, mint symbolum, a sarki csillag. Az a messze magasságban szikrázva ragyogó csillag, amelynek magasságát csak számtanilag lehet megmérni s amelynek fénye melegség nélkül való. Törekszünk utána mindannyian, de nem oly naiv ábránddal, mint színes szivárvány utána a bohó fiú, hanem hideg számítással, forró szenvedéllyel, lefagyasztva és leforrázva útunkon az ideálmusznak minden mosolygó virágát.

A földi nagyság az a magasan ragyogó, hideg sarki csillag. A földi nagyság, úgy, ahogy azt mi az önzés, hatalmi vágy mértéke szerint értékelnünk és meghatározni szoktuk. Nagyság, elsőség, ezt mi el sem tudjuk képzelni hatalom, erő nélkül. Hatalom, erő nélkül, amely a fejedelmet görnyedő szolgálkával veszi körül. Mi akkor vagyunk boldogok, ha mások könyeinek tengeréből emelkedik ki a mi földi kiváltságunk szigete: s itt boldogoknak hazudjuk magunkat. Én ezt a boldogságot hazugnak nevezem, mert az az elsőség, amelyet a félelem ismer el csupán, az a hatalom, melynek támasza a szolgaság, az az ékesség, melynek homlokára az irigység fon jégvirágokból koszorút, ezek nem részei annak a boldogságnak, amely nélkül nem lehet teljes a léleknek egyensúlya. Ennek az igazságát pecsételte meg Caesarnak huszonhárom sebe és ezt az igazságot sóhajtotta Európa rab-oroszlánja Szent-Ilona szigetén. Érdekes az a hasonlat, amelyet a földi nagyságról a Zendavesta bölése szól. Hosszú útján látta, hogy egy ifjú ember gyakran megkönyékezi és kerülgeti őt. Egy este kint sétált a várost környékező hegyek között és találkozott az ifjúval, amint a hegytetőn egy fához támaszkodva, faradtan nézett alá a völgybe. A Zendavesta bölése odamegy hozzá és így szól: „Ha ezt a fát megakarnám rázni a kezemmel, nem tudnám, ámde a szél, amelyet nem látok, rázza és hajlítja ide-oda. Im ez a fa, lombosátrával, koronájával az ég felé, a világosság felé törekszik, gyökereivel pedig a földbe, a sötétbe, a bűnbe. Im ez a fa egyedül áll a hegyen, magasan, ember és állat felett és ha beszélni akarna, nem volna senki, aki megértené, olyan magasra nőtt, vár és vár. Kérdem tőled ifjú

ember, vajjon mire vár? Nagyon közel van a fellegekhez, a viharokhoz; nemde, nem az első villámásra vár?” Mélyen tisztelt közgyűlés! Ebben a hasonlatban benne van a hiú földi nagyság egészen, amely önmagáért minden gonoszra kész, a maga fényességéért a sötétbe, magasságáért az alacsonyba, hatalmáért és dicsőségéért a gonoszságba erősíti meg gyökereit. És azután az emberek hiába próbálják megrázni, még is kínozza egy névtelen érzés, egy kiolthatatlan vágyakozás. Egy őszinte mosoly derűje, egy ártatlan szemsugár tiszta odaadása, egy lehetlenyí esők, amelyet önként kínál szerető ajak, egy örömkönyesepp, amelyet a hála hullat, ezek a kicsinységek meg tudják tépni, kínozni.

A Zendavesta bölés álmódójának lelkében még nem tudott megvirradni az a sejtelem, hogy Ormuzd bölcsesége, jósága egy emberben majd megtestesül.

Tartsuk bár Krisztust Istennek vagy embernek, vallási meggyőződéseink különbsége szerint, egy bizonyos: hogy az emberi nagyságot oly megdöbbentő nagyszerűséggel, oly, szinte bántó igazsággal senki sem határozta meg a földön és a tündöklő példa fényes fűkrével senki sem roskasztotta tédre az emberi ismereret úgy, mint az a nagy szenvedő, az általunk Istennek tartott Názáreti. Az ő szellemi nagysága az elsőség felett vitatkozó Zebedeus-fiakra ezzel teríti rá a kijózanodás hideg záporát: „Ha valaki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok. Az embernek fia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem, hogy ő szolgáljon s adja az ő életét váltságul sokakért”. Majd a tanítványai között kiltört vizsályt így esendesíti le: „Aki első akar lenni közöttetek, szolgáljon legtöbbet tinéktek”. Majd egy kicsiny gyermeket fogott meg, közéjük vitte és így szólt: „Valaki az ilyen kicsiny gyermekek közül egyet az én nevemben befogad, engem fogad be. Valaki pedig engem fogad be, azt fogadja be, aki engem elbocsátott, az Istent”. Mélyen tisztelt közgyűlés! Nem az uralkodásban van az igazi nagyság, hanem a szolgálatban, nem a parancsolásban van az elsőség, hanem a példaadásban; nem a rang a magasság, hanem a lélek az igazi nagyság, nem a gazdagság, a fény, hanem a jócselekedet boldogít: nem az a hatalom, hogy félnek tőlünk és nem az a királyság, hogy csodálnak, hanem az, hogy szeretnek. És ezt a nagyságot olyan könnyű volna mindenkinek megszerezni, hiszen szolgálat útján juthatunk hozzá: a szolgálatot pedig szívesen engedik át az emberek és nem szokták irigyelni sohasem. Nem irigyelik, de azért megvetik lábukat az isteni igazság előtt pogány tagadással és nem akarjuk elhinni azt, hogy az volna az igazi nagyság, amely külsőleg olyan egyszerű, jelentéktelen, szürke ruhában jelenik meg. Az emberek, ha egyszer meglopnák a tiszta lelkiismeret világos pillanatát s megnéznék magukat ama könyek szomorú fényében, amelyet a lábuk nyomán letiport nyomorúság hullat, megdöbbennének az eléjük táruló képtől. Ha pedig a jócselekedetek nyomán fakadt hála könyeibe tekintenének, megláthatnák az ember igazi nagyságát. Amaz a földre vonz, emez az égre emel.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Nem az a szegény tesz gazdaggá, akit mindenéből kifosztunk, hanem akit meggazdagítunk. Nem az a hatalom tesz nagyvá, amely a kicsinyt, a gyengét, a nyomorúltat porba

tiporja, hanem az, amely azt magához emeli. Nem az a koldús, akit a földön minden jólét elhagyott, hanem, a ki nem tud hinni, nem tud szeretni és ennek következtében nem tud felebarátainak szolgálatot tenni.

Ifjú barátaim! Nem az erőszakon, nem a hatalmon, nem a földi nagyságon és gazdagságon, hanem a hiten, szereteten s ezek által létre hozott szolgálaton épül fel az igazi földi nagyság és pedig nem az északi sark hideg csillaga, hanem ama mennyei nap féle, akitől származik minden áldás s akit illet minden dicsőség. Ámen.

A Kálvineumért.

A debreceni egyházmegye a Kálvineum javára június 30-án Berettyóújfaluban fényesen sikerült hangversenyt rendezett. Dr. Baltazár Dezső, fáradataatlan püspökünk, ki sem pihenve a debreceni főgymnasiumi érettségi vizsgálat napokra terjedő fáradalmaival, sietett kivenni az ünnepélyből az orosz-lánrészt. Debrecenből Fráter Barnabás egyházmegyei gondnok és Rózsa Sándor egyházkerületi pénztárnok kísérték főtiszteletű püspökünket. Kabán az egyházmegye kiváló esperese, Dávidházy János csatlakozott a menethez. Püspökladányban pedig Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző. A berettyóújfalui állomáson beláthatatlan sokaságú közönség kívánta látni a népszerű főpásztort. Jezernitzky Dénes főszolgabíró lelkes szavakkal üdvözölte az érkezőt, iskolás leánykák százai, tűzoltó-egyesület, lovas bandérium emelte az ünnepélyes fogadás díszét. A kocsik sokasága olyan nagy volt, hogy a városba való bevonulás kibontakozására, a menet megindulására, elrendezésére majdnem félórát kellett igénybe venni. Az utcákon, de még inkább a templom környékén több ezernyi főből álló közönség éljenezett. A templom előtt Zih Sándor berettyóújfalui lelkész szónoki hévvel, lelkesedéssel üdvözölte püspökünket, mire a püspök meghatottan, szeretettel válaszolt. A lelkész leánykája gyönyörű virágcsokrot nyújtott át. A templomba való bevonulás után a gyülekezést a 37-ik dicséret mindhárom versét buzgósággal elénekeltte, a helybeli dalegylet is sikerrel énekelt egy zsoltárverset. — Dr. Baltazár Dezső püspök a templomi szószékbe ment s fenséges imájával Istenhez, a mennyei trón számolyához emelte mindnyájunk lelkét. Jánossy Antal püspökladányi énekvezér művészi éneke, orgona kíséret mellett csak fokozta a vallásos érzület lelkes megnyilatkozását, mely ott ült minden arcon, ott csillogott a lélek tükrén, a szemekben. A templomi Istenisztelet végeztével püspökünk kíséretével, melyhez a vidék lelkészi kara is csatlakozott, a lelkészi lakra vonult s ott fogadta a presbyterium, a tanítói kar, a róm. kath. egyház, az izraelita hitközség, a községi előljáróság, a járási szolgabíró, a királyi járásbíró, az ipartestület stb. tisztelgését. Mondanunk is felesleges, hogy valamennyi üdvözlésre találó szavakban válaszolt főtiszteletű püspökünk. A tisztelgések befejeztével a püspöki látogatás funkciója (generalis visitatio) következett. A presbyterium gyűlésén megjelenvén, beható érdeklődéssel szerzett információt a főtiszteletű püspök úr az egyház ügy szellemi, mint anyagi helyzetéről. Hatásos szavakban buzdította a presbitereket kötelmeik hűségese,

lelküismeretes teljesítésére. Egyébként a berettyóújfalui hívek áldozatkészségéről kézzelfogható bizonyosságot tesz az a kötelező kijelentés, mely egyik buzgó egyháztags presbyter ajkairól ez alkalommal akként hangzott el, hogy a berettyóújfalui egyház részére 4000 koronás alapítványt ajánl fel. A generalis visitatio eredménye igazolta, hogy az egyházmegye kormányzója, Dávidházy János esperes élénk érdeklődéssel kíséri és ellenőrzi a tekintélyes egyház ügyeit, fejlődését s mindeneket ékes rendben tart és tartat. A presbyterium jegyzőkönyvének és az egyházi pénztár 1911. évi számadásának tüzetes felülvizsgálását az egyházkerületi pénztárnok foganatosította, aki ezen a téren is szép eredménnyel találkozott. A fásztó munka után jól esett a lelkész és neje szíves meghívása a terített asztalhoz. Nem első eset, hogy ezeknek a soroknak az írója a vidéki kálvineumi ünnepélyeken részt vesz. A több rendbeli tapasztalás útján megállapíthatja, hogy bizony az ünnepség színhelyének lelkésze s annak családja hozza első sorban s teszi le a legnagyobb s legértékesebb áldozatot a Kálvineum oltárára. Hiszen az ünnepély rendezésének legnagyobb terhe rájuk nehezedik s minden ilyen alkalommal ők fogadják vendégeikül odaadó szeretettel az oda önző közönség jókora részét. Harmincnyevenre tehető az ilyen alkalommal gazdagon ellátott vendégek száma, kik a gondos házigazda s a mindenre kiterjedő figyelemmel forgolódo lelkész né jóságos vendégbaráti szíves fogadtatásának megannyi tárgyai.

Igy történt ez Berettyóújfaluban is, hol Zih Sándor lelkész, kedves barátunk és neje önagysága fáradataatlanok voltak a magyaros vendéglátás gyakorlásában. Nagyban emelte a társaság díszét az a körülmény, hogy kebelében tisztelhetette Némethy Károly belügyminiszteri államtitkár ömeltóságát is. Őt a múlt édes emlékeinek szálai ma is szorosán odafűzik a berettyóújfalui egyházhoz. Édes atya, az ékes szólású Némethy Lajos berettyóújfalui lelkész volt s innen hívták meg a debreceniek lelkészül. A kapcsolatot az államtitkár egyházi áldozatkészsége teszi élővé; szülőhelyét több ízben keresi fel s kész örömmel fogadta el az egyházi főgondnokságot is s viseli azt nemcsak cím szerint, de közvetlen részvétellel is az egyház ügyei iránt. A berettyóújfaluiak mindenkor nagy kegyelettel emlegetik nagyemlékű néhai lelkészöket, Némethy Lajost, kinek arcképét szeretettel őrzik ma is a parochiális épület egyik szobájában. Meg kell említenünk, hogy a lelkészi lakon tartott vacsora idején az államtitkár úr ömeltósága felköszöntőjében az újabb generációnak megmagyarázta az ő jelenlétének, a berettyóújfalui egyházhoz s általán véve református egyházunkhoz való kiolthatatlan meleg szeretetének alapokát s beszéde végén 100 koronát ajánlott fel a Kálvineum javára s nyújtott át Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyzőnek.

Elkövetkezett aztán az esti kilenc óra elteltével a Kálvineum javára rendezett hangversenyen való megjelenés ideje is. Az ünnepség számai a következők voltak:

1. Megnyitó beszéd, tartotta Dávidházy János esperes.
2. A főpap imája, énekelt Jánosi Antal.
3. Ünnepi beszéd, tartotta dr. Baltazár Dezső püspök.

4. A magyar nóta, Farkas Imrétől, előadta Jezer-
niczky Erzsike, Kóczé Antal zenekisérete mellett.

5. Magyar dalok, énekelte etédi Kelemen Jánosné,
Kóczé Antal zenekisérete mellett.

6. Szavalat, előadta dr. Krausz Samuné.

7. Énekelt Haypál Benő budai református lelkész.

8. Záróbeszéd, tartotta Kiss Ferenc alsószabolcsi
esperes s egyházkerületi főjegyző.

A számok mindenike kitűnően sikerült, a meg-
lepetésig. A hatás az elragadtatásig emelkedett s
mindenkor szünni nem akaró éljenést, tapsot váltott
ki a legőszintébb tetszés a közönség részéről. Nem is
lehetett másképp, ott, ahol az ünnepélyt a város, sőt
a vidék kiválóságainak bevonásával lelkes rendező-
bizottság vezette, s ahol védnökök, diszelnökök,
intéző-bizottsági elnökök s a bizottságnak nagyszámú
tagjai s külön elnök, alelnökök s jegyzők vezetése
alatt álló rendező nagybizottság szerepeltek a siker
biztosításában. A közönség a rendezők reményét
felülmúló sokaságban jelent meg a kaszinó nyári
helyiségében, hol sokan csak a parkírozott udvarról
hallgathatták az élvezetes műsor számait, mert a
helyiségbe be nem fértek. A hangverseny végeztével
a tágas udvar parkjának minden részét a tolongásig
ellepte a közönség, annyira, hogy majdnem elképzel-
hetetlen volt, hogyan fért el a hallgató közönségnek
ekkora sokasága a különben elég tágas fedélzet alatt.

Az ifjúság láncsal folytatta a mulatságot, mely
reggelig tartott. Amint értesülünk, az estély jöve-
delme 1000 koronánál többet visz a legnemesebb cél
oltárára. Mindnyájan édes emlékek oszlottunk szét
e kedves város szerető köréből. De úgy tapasztaltam,
hogy az édes emléket nem csak mi hoztuk el ma-
gunkkal, de a hívek is híven megőrzik emlékezetök-
ben azt, hogy abban a ritka szerencsében részesültek,
hogy rajongásig szeretett püspöküket keblökre ölel-
hették, színről-színre láthatták, andalítóan kellemes,
Isten trónja számolyához emelő zengzetes szavait
hallhatták, vele együtt imádkozhattak és serkenté-
sére áldozatot hozhattak a külön fogalomká képző-
dött Kálvineumra.

R. S.

A Keresztyén Végzett Diákok Or- szágos Köre.

Keresztyén Végzett Diákok Országos Köre: a
K. V. D. O. K. nem önálló testület, hanem csak ki-
egészítő szerve a Magyar Evangéliumi Keresztyén
Diákszövetség egészének. A Szövetség munkájában
olykor az előőr, olykor a hátvéd szerepét játsza.

Rendeltetése az, hogy a Diákszövetség, helye-
sebben a Krisztus zászlaja alatt megtartsa azokat,
akik a magyar diákság evangelizálása érdekében
munkálkodtak. A MEKDSz. így akarta megterem-
teni és így akarja fenntartani a kapcsolatot a többi
evangéliumi munkákkal. Ha tagjai szét is szélednek
Isten országának különböző munka-mezeire, a
KVOK. által akarja ébrentertani bennünk a diák-
ság evangelizálása iránt való felelősség érzetét. Ter-
mészetesen elvárja tőlük azt, hogy megfelelő módon
továbbra is tevékeny munkásai legyenek ügyének.

A MEKDSz. tavalyi eperjesi nyári gyűlésén
az Ur Lelke által indítatva kiadta a jelszót: „A

magyar diákság evangelizálása ebben a diáknem-
zedékben!” A KVOK. tagjainak első és fő köteles-
ségük az, hogy ennek a jelszónak megvalósítására
engedjék magukat az Ur által felhasználtatni.

Hogy jelszavát a MEKDSz. megvalósíthassa,
imádkozó seregére van szüksége. Ezt a szolgálatot,
az Ur gyermekeinek e dicső szolgálatát, elvárja a
KVOK. tagjaitól is. Láthatjuk tehát, hogy a KVOK.
munkája jórészt csendességben és elrejtettségben
folyik. Csak az Ur tud róla, aki a magyar diákság
boldogságáért mondott imákat meghallgatja. De
tudnak róla a magyar diákság evangelizálásának
munkásai is, akik olykor ugyancsak nehéz mun-
kájuk közepette érzik, hogy mögöttük egy imád-
kozó csapat áll és ez ad nekik erőt, hogy a küzdelem-
ben kitartsanak és Jézus zászlaját mind előbbre
vigyék.

A MEKDSz.-nek szüksége van továbbá a KVOK.
tagjainak bizonyoságtévő szolgálatára. A MEKDSz.
azt hirdeti, hogy amint az ifjú csak akkor élhet
igazán boldog ifjú életet, ha meghódol Krisztusnak,
úgy a férfi is csak akkor állhatja meg helyét az élet
küzdő terén, az élet harcát csak akkor harcolhatja
meg Isten dicsőségére és embertársainak javára,
ha az Urnak megtisztított és megszabadított gyer-
meke. A KVOK. tagjainak kell bizonyoságtévő éle-
tükkel bizonyítani azt, hogy ez lehetséges. Meg
kell mutatni a mi megalkuvásra hajló, színtelen-
séget kedvelő korunkban, hogy valaki lehet hatá-
rozottan élő keresztyén anélkül, hogy hasznavehe-
tetlenné válna e világ számára.

Igaz, a MEKDSz. többet is vár még a KVOK.
tagjaitól, de a legfontosabb, legnélkülözhetetlenebb
számára a KVOK. tagjainak imádsága és bizonyoságt-
étele. Értéket ez a kettő ad mindannak, amivel a
KVOK. tagjainak segíteniük kell a MEKDSz. munkás-
ságát. A MEKDSz. — erre kényszerítik e világ külső
viszonyai — számot tart arra, hogy a KVOK. leg-
többnyire anyagi nehézségekkel már nem küzdő tag-
jai anyagi erejüket is az Ur rendelkezésére bocsássák.
Elvárja tehát azt, hogy a KVOK. tagjai viseljék az
anyagi terhek megfelelő részét. Elvárja továbbá azt,
hogy a KVOK. tagjai, amennyire azt az Uról ren-
delt munkakörük engedi, továbbra is kivegyék ré-
szüket a magyar diákság evangelizálásának mun-
kájából. A MEKDSz. meg van győződve arról, hogy
az, aki imádságban felemeli kezeit az Urhoz a diák-
ság ügyéért s a világ előtt nem fél vallást tenni
az Uról, meg fogja akkor tenni kötelességét, ha
anyagi segítségére és személyes munkásságra van
szükség.

E sorok írója, mint a KVOK. elnöke, nem mu-
laszthatja el ezt az alkalmat sem, hogy fel ne szólítsa
azokat, akik Jézust uroknak vallják és szívükön vise-
lik a magyar diákság evangelizálását, a KVOK.
tagjai közé való belépésre. Szívesen látjuk soraink-
ban azokat is, akik eddig a diák munkában részt nem
vettek, de most segédkezet akarnak nyújtani nekünk
arra, hogy a mi szolgálatunk által Isten országa el-
jőjjön a magyar diáksághoz is.

(Pártoló tagsági díj évi 10 (tíz) korona.)

„Kérjétek az aratásnak Urát, hogy küldjön
aratókat az ő aratásába“.

Bárá Podmaniczky Pál,
ev. lelkész.

Diákgyűlés a nagyerdőn.

Mint ahogyan már múltkori számunkban is megemlékeztünk, a magyar evangéliumi diákszövetség tagjai, mintegy 120-an, e hét folyamán tartották a nagyerdei lövölde melletti tisztáson, önmaguk által felállított sátorárokban, hatodik nyári konferenciájukat. Érkezésük napján, június 29-én, este 7 órakor az Oratoriumban tartották az alakulást, hol Balogh Ferenc dr. theol. tanár üdvözölte az ifjúságot s kívánt áldást munkáikra. A konferencia sikere feltételeiről röviden szólott Kiss Jenő ev. theologus. Másnap, 30-án, vasárnap d. e. 9 órakor ünnepélyes Istentisztelet volt a Kistemplomban, ahol Nyáry Pál pécsi lelkész, az ifjúsági belmissió lelkes apostola tartott beszédet I. Móz. I. 1. alapján, az ég és a föld összeköttetéséről. Ezután ismét az Oratoriumban, ünnepélyes díszközgyűlés volt, melyen dr. Baltazár Dezső püspök tartott lelkes beszédet az ifjakhoz, az igazi nagyságról, melyet az ember az isteniúságban érhet el. A melyen járó nagy beszédet az ifjúság áhitattal hallgatta. Július 1-én kezdődött aztán a tulajdonképeni konferencia, künn a nagyerdei sátorárokban. Minden reggel bibliavásár óra vezette be a napi munkát, melyet 8–10-es kis körökben, egy-egy lombos fa árnyékában végeztek az ifjak. Ezután úgy délelőtt, mint délután, egy-egy konferenciái előadás volt, aszerint a program szerint, melyet már a múltkor közöltünk volt. Közben szerdán este 7 órakor, a nagy közönség számára a hatalmas nagy tanácskozó sátorban vallásos estély volt, melyet S. Szabó József vallástanárnak nyitott meg; majd Victor János titkár „Nietzsche korunk szószólója és Krisztus” címen tartott előadást; végül pedig Uray Sándor debreceni lelkész röviden bibliát magyarázott. A közönség mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte a nyilvános gyűléseket, s úgy az oratoriumi megnyitón, mint a szerdai vallásos estélyen tömegesen látogatta meg az ifjúságot. Általán elmondhatjuk, hogy a gyűléseken sok áldás volt: az ifjak nagyon jól érezték nálunk magukat, kellemesen szórakoztak s a gyűléseken sok hasznosat tanultak. Az említetteknek kívül részt vettek a következő lelkészek: báró Podmaniczky Pál felsőszelii ev. lelkész, dr. Kovács István szatmári református lelkész, Kájel Endre balatonendrédi lelkész, Megyericsy Béla és Varga Tamás budapesti segédlelkészek, Pongrácz József pápai theol. h.-tanár és még több helybeli és vidéki lelkész és tanár, rövidebb vagy hosszabb ideig. A gyűlés ma, (július 7-én) báró Podmaniczky Pálnak az itteni evangélikus templomban tartandó predikációjával fog véget érni.

Az ifjúság üdvözlése.

A magyar ev. ker. diákszövetség városunkban tartott nyári nagygyűlésére seregestől érkeztek az üdvözlések mindazok részéről, akik szeretettel érdeklődnek az ifjúság ügyei iránt. Így első sorban is Geduly Henrik nyiregyházi ág. ev. püspök küldött meglehetősen hosszú levelet, melyben buzdította s bátorította az ifjakat munkájokban való kitarlásra. Meleg szavú üdvözlőlevél érkezett még a budapesti Bethlen Gábor főiskolai prot. ifjúsági körtől is, mely testvéreként üdvözli az ev. keresztyén diákszövetség

tagjait. Részint levélben, részint táviratilag fejezték ki üdvözléseiket a budapesti leányszövetség tagjai; Erdei László mákói lelkész; Edinburgból Webster James neje; Poroszlóról az ottani ker. szövetségesek; B. Papp István budapesti theol. igazgató; Wizinger Adolf Budapestről; Makay Lajos lelkész Losoncra; Ruzsás Dezső s.-lelkész Schweizből; Kádár Géza lelkész Zilahról; a makói ker. szövetségesek; Mányoki Sándor kecskeméti s.-lelkész; Mislei Károly és Sándor; Endrődi Jenő, a körnek betegség miatt elmaradt elnöke; dr. Szabó Aladár budapesti lelkész; dr. Niedermayer, a német diákszövetség titkára; az ifjúsági egyletek nemzeti bizottsága; Duszik Lajos ev. lelkész Szatmárról stb. stb.

Segesváry József.

1834–1912.

A régibb kornak tiszteletreméltó vezéralakja tűnt le Segesváry József kántorjánosi-i lelkész, tiszteletbeli esperessel. Született Gencsen, Szatmár vármegyében 1834. február 2-án. Középiskolai tanulmányait Debrecenben végezte 1850-ben, amidőn érettségi vizsgálat még nem volt. Első lelkészkepesítő vizsgáját szintén Debrecenben, 1858-ban, 2-ik lelkészkepesítő vizsgáját pedig 1865 augusztus 11-én tette le kitünő eredménnyel. Mint segédlelkész elsőben Gebén működött 1858-tól 1863 április 15-ig, hol egyúttal nevelő is volt, azután édes atyja mellett segédlelkészkedett Kántorjánosiban, aki után 1867 február 25-én rendes lelkésszé lett. Az egyházmegye korán méltányolta tehetségét és szorgalmát, fokozatosan emelvén tanácsbírói, főjegyzői, végre az esperesi állásra, melyet 22 évig viselt s mint zsinati tag, részt vett két ízben a törvényhozásban. Egyházát virágzásra emelte a templomkibővítés és több korszerű iskola emelése által. Egyházmegyéjét nagy odaadással vezette mindaddig, míg ereje engedte. 1907-ben önként lemondott az esperességről s ettől fogva ereje rohamosan hanyatlott, az akkor gyengeségei hovatovább diadalt ültek elmén és testen egyaránt. Sietették rombadőlését a családjában előfordult gyászos események. Három feleséget temetett el s felnőtt korban veszített el több, szép reményekre jogosító fiút. Ezek, és a folyton tartó munka fáradalmi megtörték s mostoha leányának a családja körében 1912 február hó 18-án Lorántházán szenvedéseitől megmentette a halál. Kántorjánosiba szállítottatott a koporsója s ott adatott át földi porrése a csendes nyugalomnak szerettei sirjai között.

Legyen áldott emléke!

¹ Ennek az áldott emlékezetnek óhajtunk mi is tisztességet tenni, amikor im ezekben közöljük a megboldogult életének változatos képét. Igaz, ez a kis nekrológ megkésett, — de jobb később, mint soha,

A keresztyénség új korszaka.

E cím fenhéjazónak tűnnek fel, ha nem tényekre támaszkodnánk: a tények azonban letagadhatatlanok. Lehet, hogy mi, magyar keresztyének, nem ismerjük azokat, de az a mi hibánk.

Isten országában csodálatos győzelmeket remélhetünk a következő évtizedekben. Voltaire azt jósolta, hogy a keresztyénség 200 év alatt megsemmisül, ma pedig a világ térképének vallási és erkölcsi szempontból való tárgyvilágos áttekintése után nyugodtan mondhatjuk, hogy a keresztyénség sohasem volt erősebb, mint korunkban.

Hogy ez így van, arra több körülmény munkált közre. A XIX. század technikai haladása lehetővé tette, hogy ma nincs távolság, a különböző népek egymáshoz való közeledése lehetetlenné tette, hogy a világot, ahogy Mott János mondta, egymástól vízhatlan részekre elválasztott rekeszeknek tekintsük. A világ egységes! Amit ma Londonban, vagy Berlinben mondanak, azt másnap már Bombayban és Pekingben is olvassák. Az időnek és térnek ez a szédítő összesűrítése a keresztyénségre sem maradt hatás nélkül. Krisztus hívei is éltek ezzel.

De ezek csak külső dolgok, csak eszközök. Az igazi nagy átalakulás a keresztyén egyházak lelki életében történt. És mi előttünk, magyarok előtt, oly érthetetlennek és türhetetlennek tűnik fel, ez a benső átalakulás a missziói szellem felébredésének köszönhető. Egy időben a francia forradalommal alakult meg az első, modern missziói társaság. Lekicsinyellék, kinevették és ma már a missziói törekvések ezt a jelszót írták fel zászlójukra: *a világ evangelizálása ebben a nemzedékben.*

Ilyen jelszót csak az az Egyház fogadhatott el, amely érzi nagyrahitatottságát és érzi, hogy a Mindenható Isten ereje rendelkezésére áll, csak legyen hite Istenben.

Amíg a magyar intelligenciában számtalanszor találkozni olyanokkal, akik azt vallják, hogy a keresztyénség lejárt a magát, addig Nyugat nagy egyházai rendíthetetlen bizalommal végzik az egész világot behálózó missziói munkájukat. És minő eredménnyel! Kinában, ahol 1807-ben Morrison odaérkeztek egyetlen protestáns keresztyén sem volt, jelenleg alacsony számúval 750,000-re rug a megkeresztelték száma és az új köztársaság igazságügy-minisztere protestáns papnak hitbuzgó fia. Koreában a Lélek csodálatos erővel munkálkodik, ez lesz az első nagy nemzet, amely még a mi időkben egészen keresztyén lesz. Japánban, ha egy benszülött intelligens embert megkérdeznék, hogy mi Japán vallása, azt feleli: a buddhizmus és a keresztyénség. Indiában több mint 1.000.000 keresztyén van. S mit szóljunk Uganda, nagy ébredéseiről Afrika belsejében?

De ez mind csak kezdet! Eddig csak vetés volt. Az új korszak most kezdődik. Az egyház mindig nagyobb mértékben ébred felelőssége tudatára. Érzik, hogy ha nem terjeszti önmagát, megszűnt a létjogosultsága. A nagy pogány vallásokkal való érintkezés csak megsokszorozta erejét. A feladat nagysága alatt nem roskad össze, megint bebizonyosodik: sub pondere palma crescit. Aki elolvasta az 1910-iki edinburgi missziói világkonferencia 9 kötetes jelentését, különösen a IV. kötetet és szemmel kíséri,

hogy micsoda eredményei vannak az ott közzétett merész gondolatoknak, az nem csodálkozhatik azon, ha Nyugat vezető keresztyénei mind meg vannak győződve, hogy a XX. század Krisztus százada lesz és hogy a hitnek árja hatalmas hullámokban terjed, úgy az itthoni, mint a missziói egyházakban. A múlt 20 év alatt keletkezett nagy világmozgalmak, az önkéntes missziói mozgalom, a keresztyén diákok világszövetsége, a világiak missziói mozgalma, az előkeresztyén szövetségek, megdönthetetlen erővel bizonyítják, hogy Isten valami nagy dolgot akar mutatni benne bizó híveinek.

Az új korszaknak már jelentkeznek a gondolkozói, egész nagy irodalma is van, csak Hogg könyvét említem: „Krisztus tanítása Isten országáról”, ez maga mutatja, hogy eddig nem tapasztalt energiák rejtőznek az evangéliomban és hogy még mindig nem tudjuk igazán, mit jelent hinni Istenben. A nagy pogány vallások mind hozzák a bennük legértékesebbet, hogy felajánlják Krisztusnak. India fog megtanítani bennünket, hogy mit jelent „imádni”.

Egy kis csapat magyar diák figyelemmel kíséri ezt a nagy reneszánszt és mer bízni Istenben, hogy a hit hullámai hazánkba is eljutnak. Ha egyházaink és hazánk közállapotait nézzük, ez lehetetlennek látszik; de tudjuk, hogy Istennel minden lehetséges. Nem elégszünk meg azzal, amit eddig tudtunk Krisztusról, mi magát Krisztust akarjuk megismerni és vele akarunk személyes összeköttetésbe jutni. Seregünk növekedőben van, mert a lélek realitásokra vágyik. Várunk és kérünk nagy dolgokat Istentől és meg fogjuk kapni azokat, mert Ő a mi Atyánk.

Pongrácz József.

Biblia tanulmányozás.

A Diákszövetség nyári konferenciáján minden nap reggeli után egy órát szentel a biblia-olvasásnak helyesebben tanulmányozásnak. Kettős célja van ennek: az egyik, hogy azokat, kik először vesznek részt ilyen konferenciákon, bevezesse a biblia-olvasás gyönyörűségeibe; a másik célja pedig, hogy vezetőket képezzen az egyetemi életben folyó biblia-olvasó körök részére, de mindezek fölött áll az a cél, hogy a lelket megtöltse, gazdag tartalommal az egész napra, mert fontos dolog az, hogy a lélek Isten igéjétől vezetve, erősítve lásson napi munkájához s úgy vigye azt véghez.

Itt a Nagyerdő csendjében azonban valami szent némaság tilt el az elmélkedéstől s e helyett inkább leírom egy ilyen Biblia-olvasó óra lefolyását, hogy így tiszta képet alkothasson magának az olvasó.

A rendezőség már hetekkel előre közli azokat a kérdéseket, amelyek tanulmányozás alá jönnek. A mostani konferencia tárgyai: 1. Ilyés próféta működése. 2. Jézus tanítása az örökéletéről. 3. Jézus mint személyes munkás. 4. Jézus személyisége. Már odahaza mindenki átolvasta az idevonatkozó dolgokat s akkor a konferencián azokkal, akik ugyanazt a kérdést választották, egy csoportot képezve, külön veszik magukat egy pokrócra vagy kettőre és akkor a vezető rendelkezik a csapat felett, mely 10—14 tagból áll. Van köztük mindenféle szak. Gimnáziumi

tanuló csak úgy, mint végzett emberek, jogász, mérnök, orvos, theol. hallgató vegyesen. Az én csoportom is, amelyben egyszerű tag vagyok, ilyen. Mikor aztán a gyűlés megkezdődik, akkor dr. Csia Sándort — aki vezető orvosa egy nagy kórház idegosztályának — megválasztjuk kántornak, mert hogy a csoportban ő tud legjobban énekelni; az pedig törvény ezekben a csoportokban, hogy aki valamit tud, azzal köteles szolgálni a többieknek. Ének és a vezető által felszólított tag imája után felolvassák a kijelölt bibliai részt. Ezután a vezető kijelöli azokat a főbb szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni, rámutat azokra a tanúságokra, amelyek önként kínálkoznak s azokra a kötelelıségekre, amelyekhez a felolvasott erőt ad akkor, amikor figyelmessé leszünk reájok. Most azután szabad a vásár a csoport többi tagjaira nézve is. Több szem többet lát s ha valamelyik olyan részt tud a Bibliából, amely a felolvasott részt megvilágítására szolgál, ezt közreadja. De ennél fontosabb az, hogy mindenki kérdezhet. Egy intelligens lélekben sok kérdés, sőt valljuk meg őszintén, sok kétely is fölmerül, amelyekre nem mindig kap választ. Most mindezek a kérdések, kételyek közreadatnak s arra a vezető vagy pedig a csoport olyan tagja, aki arra a kérdésre már megtalálta a feleletet, vagy aki már meggyőzte az itt felmerülő kételyt, elmondja a maga tudását, tapasztalatát.

Igen érdekes tapasztalat, hogy minden csoport megoldja kebelében a felmerült kérdéseket, kételyeket egyaránt. És éppen az a csodálatos bensőség-teljeség, közvetlenség és természetesség, amellyel ez történik, teszik olyan vonzóvá, bűbájossá ezeket a biblia-órákat, hogy a résztvevő szinte zokon veszi, mikor vége szakad az eszmecsereinek, amely után ismét ének és ima hangzik el. De érdemes itt megfigyelni az éneklés hangját, amint üdén, frissen csendül fel az ifjak ajakán; szívből jön, de szívhez is szól, amit még inkább elmondhatunk az imáról. Ha az ember végig akarja tapasztalni a 130-ik dicséret fel-séges fohászait, itt végig élheti és élvezheti. Ezek a biblia-tanulmányozások eredményezik azután azt, hogy az ifjúság valami csodás benső erővel meggazdagodva kötelezettnek érzi magát ezzel az érzésvilággal másokat is megismertetni s a Bibliával való foglalkozásra másokat-is serkenteni s az elhívottakat abba begyakorolni. Ez az alapja az egész mozgalom bensőséges mivoltának s gazdag eredményeinek.

Kájel Endre.

Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útját?

— 119. Zsolt. 9. —

Napjainkban sok a korszerű kérdés. A kérdéseket a megújulás utáni vágyakozás veti fel.

Talán sohasem foglalkoztatta annyi reformkérdés a kedélyeket, mint napjainkban. Nagyon alá-súlyedtünk minden téren és általános lett a vágy kiemelkedni ez alá-súlyedésből.

Megújhdást sürget a politikus, a pedagógus, a jogász-ember, a társadalom-tudós, a lelkész egyaránt. Egyszerre szeretnék jót tenni minden téren évtizedek, néhol évszázadok mulasztásait.

Tényleg sok sebből vérzik társadalmunk. Tényleg sok a baj mindenütt, mely orvoslásra vár.

A jelen a múlton épül, a jövő alapjait a jelenben kell tehát megvetnünk. És amíg a jövőnek építeni akarunk, ne kerüljék el figyelmünket azok, kiké nemesak a jelen, hanem a jövő is.

Az ifjúságról, közelebb a magyar ifjúságról van szó. Erről a termékeny szántóföldről, melynek jövője, férfikorának diadalmas munkája, igaz boldogsága, ifjúsága tavaszának magvetésétől függ.

A gonoszság ugyancsak eláradott mindenfelé. Ifjaink torkig úsznak a különféle bűnökben, melyeknek eredményei a felületesség, ingatagság, puhaság, alacsony célokkal való megelégedés, a kicsiny terhek alatti összeroppanás, öngyilkosság.

Vajjon mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útját?

A sport, a maga különféle, közkedvelt nemeivel csakugyan jó segédeszköz a bűn ellen; a tudomány, mely a maga meggyőző argumentumait tárja elénk a bűn pusztításait illetőleg, jó támasz... De!

Nem elég az értelem meggyőzése, nem elég a test megdzése. Az akaratot kell elhatározni, az akaratnak kell energiát adni. Vajjon honnét nyeri ez energiát a meggyengült emberi akarat, mely győzelmét biztosítsa?

A zoltáriró felel rá:

— *A te beszédednek megtartása által!*

Nem ismeretlen az Ur beszéde ifjúságunk előtt. Gyenge gyermekesüktől kezdve tanulják a középiskola kapuinak mögöttük történő bezárultáig az Ur beszédét és mindazt, ami ezzel egybefügg: a vallástán alakjában.

Sajnos, csak tanulják. Elmélet az egész, minek gyakorlati alkalmazása ugyancsak elmélet előttünk. Nem is kívánják komolyan tőlük, hogy gyakorlativá tegyék. Sőt többet mondok! Egyeseket valósággal félelem tölt el annak hallattára, hogy vannak, kik komolyan is veszik.

A Nagyerdőben 120 ifjú tart nyolc napra terjedő konferenciát. Főiskolát hallgató ifjak gyűlése ez a gyakorlati keresztyénségről. Leendő papok, orvosok, ügyvédek, mérnökök, tanító-jelöltek, kiket egybehozott annak megértése, hogy az ifjú csak az Ur beszéde megtartása által őrizheti meg tisztán az ő útját. Napenkénti biblia-tanulmányozás, az ifjúság kérdéseinek tárgyalása töltik ki az ülések programjait, míg a fennmaradó szabad idő sporttal és játékkal telik el.

Miféle külföldieskedés! — kiáltják azok, akik a kártya, a kabaré és társai láttára elfelejtkeznek ekként sóhajtani.

De ha meggondoljuk, hogy 120 magyar ifjú nyer itt keresztyén világnézetet és nyer beoltást azok ellen a piszkos bűnök ellen, melyekben e külföldieskedést megvető diáktársaik szenvednek és ha meggondoljuk, hogy e százhusz ifjú mögött több száz magyar ifjú áll, kik velük egyformán éreznek, vagy feléjük reményre jogosítólag gyülekeznek s ha meggondoljuk, hogy ez ifjak hány száz és száz ifjú számára szolgálnak majd világossággal és mik lesznek ennek eredményei a gyakorlat világában, akkor Isten iránti hálával kell üdvözlölnünk ezt a mozgalmat, mit a *Magyar ev. keresztyén diákszövetség indított meg hazánkban.*

Ime, a gyakorlati keresztyénség iskolája ifjaink számára.

Amit elmulasztott a család, elmulasztott az iskola: pótolja a szövetség, hogy ennek tagjai majd gyakorlati keresztyén családapák legyenek, kik gyermekeiket ne csak keresztyén ismeretek tudására, hanem a keresztyén cselekvő életre neveljék. A te beszéded megtartása által!

Hej, ha majd lesznek bíráink, ügyvédeink, törvényhozóink, lelkészeink, tanáraink, hivatalnokaink, kikre nézve Isten igéje naponkénti lelki táplálék és így éltető hatalom leend: micsoda megújulása lesz annak a társadalomnak, melynek ilyen vezetői lesznek.

Vajha minél több magyar ifjú tapasztalná meg mielőbb, hogy a tiszta élet és annak megőrzése lehető az ifjú számára: az Ő beszéde megtartása által!

Nyári Pál.

Lelkészi fizetésekiegészítés.

A folyó évi július—decemberi félévre az alább felsorolt egyházközségek nt. lelkészei részére a következő összegű fizetésekiegészítő járandóságok vannak utalványozva, ú. m.:

Abádszalók 240 K 34 f., Adorján—Ajak 613 K 35 f., Albis 266.91, Amac 387.82, Anacs 420.74, Angyalos 340.86, Ant 153.39, Apa 279.44, Apagy 407.33, Apátkeresztúr 608.43, Aranyosmegyes 208.51, Árpád 134.32, Ártánd 44.01, Asztély 307.18, Atya 340.43 K.

Bábony 286.04, Bácsaranyos 462.45, Badaló 140.90, Bajj 191.58, Báka 441.67, Balazsér 543.91, Balsa 117.94, Bályok 224.57, Gádoros 407.15, Barabás 54.53, Barkaszo Gyarmathy József volt lelkésznek 17.91, Batiz 451.26, Battyu 168.24, Bélzerind 1912 I. f. é. 134.31, 1912 II. f. é. 402.93, összesen 537.24, Belényes 224.76, Belényesújfal 309.05, Bene 437.46, Benk 461.17, Bere 457.53, Beregújfal 152.71, Beregvégardó 415.64, Berencs 124.03, Berettyószentmárton 404.81, Berkesz 314.75, Besenyőd 446.61, Beszterec 536.64, Bezdéd 372.22, Biharfélegyháza 263.71, Bilke 607.86, Nyirbogát 303.86, Bogyoszló 173.64, Borossebes 342.83, Borzova 591.89, Borzsova 471.—, Bótrágy 57.64, Bökény 509.94, Bulcsu 413.87, Bunyaszegszárd 438.46, Békésesaba 462.44 K.

Cégénydányád 478.78, Csahole 280.83, Csaroda 147.64, Császló 483.68, Csatár 214.39, Csécse 512.37, Csenger 216.27, Csengerbagos 338.92, Csengerújfal 337.71, Csepe 489.88, Cserepeskenéz 485.37, Csermő 417.07, Csetfalva 396.33, Csokaj 302.53, Csomaköz 232.23, Csonkapapi 198.52, Csorvás 329.36 K.

Dabolc 382.63, Danesháza 232.79, Dara 319.86, Darnó 490.55, Daróc 179.16, Darvas 273.64, Déda 390.39, Demecser 353.68, Dengeleg 469.87, Dobra 164.70, Dolha 441.27, Domahida 502.50 K.

Egri 413.93, Élesd 201.49, Encsencs 258.49, Eperjeske 414.72, Érábrány 358.72, Érendréd 186.36, Érkeserű 245.65, Érkörtvélyes 332.69, Érolaszi 441.14, Értarcsa 443.49, Erdőgyarak 130.37 K.

Fábiánháza 233.24, Fancsika 456.64, Feketeardó 364.07, Feketetót—Feketepatak 297.62, Felsőábrány 476.99, Felsőjózsa 126.15, Fenes 193.49, Fé-

nyeslitke 167.51, Fertősalmás 262.66, Forgolány 468.23, Fornos 333.62, Fugyi 371.92, Fugyivásárhely 331.63, Füledd 268.68, Fülöpös 364.42, Fülöpösdaróc 470 K 63 f.

Gelse 539.41, Gáborján 205.31, Gálospetri 380.62, Garbolc 547.60, Gebe 403.24, Géberjén 468.90, Gece 572.42, Gelénes 211.18, Gemzse 433.64, Gencs—Géres 277.32, Geszteréd 384.57, Gödényháza 484.26, Gulács 141.43, Gut 257.89, Gyorok 272.93, Győrtelek 283.24, Gyula 250.91, Gyulaháza 159.46, Gyulaj—Gyulavári 136.29, Gyüge 439.06, Gyüre 434.96 K.

Hajdudorog 393.72, Halábor 486.97, Halmi 340.10, Harangláb 373.36, Hegyközkovácsi 358.34, Hegyközpályi 284.59, Hegyközsáldobágy 356.59, Hegyközszentimre 121.80, Hegyközszentmiklós 154.56, Hegyközújfal 297.73, Hermánszeg 348.92, Hertelendyfalva 359.06, Hete—Hetyen 194.80, Hirip—Hodász 1912 I. f. é. 30.—, 1912 II. f. é. 419.76, összesen 420.06, Homok 527 K 21 f.

Ibrony 350.82, Ilk 436.44, Iriny 502.01, Istvándi 341.28, Izsnyéte 140 K 26 f.

Jákó 496.86, Jákóhodos 108.70, Jánd 206.31, Jármí 417.79, Józsefháza 341 K 89 f.

Királydaróc 446.10, Kajdanó—Kakszentnárton 354.65, Kállósemjén 470.91, Kaplony 468.03, Kántorjánosi—Kanyár 182.84, Karász—Kék 367.45, Kékce 346.32, Kér 282.35, Kéremjén 433.20, Kéres 501.73, Kéc 461.83, Kigyós 175.—, Kisbégány 291.82, Kishodos 436.60, Kisjenő—Kiskereki 152.94, Kiskoles 236.32, Kisléta 370.70, Kislónya 284.32, Kismajtény 260.83, Kismarja 219.57, Kismanény 336.57, Kispeléske 528.44, Kisszántó 387.54, Kisszekeres 400.87, Kisvarsány 301.47, Klopódia 269.99, Kóly 392.52, Komoró 472.87, Kopócsapáti 548.38, Kótaj 323.34, Köbölkút 353.38, Kölcse 389.42, Kömörő 357.06, Körösszegapáti 302.86, Kőszegremete 273.02, Kunágota 122.07, Kuncsorba 500.03 K.

Laskod 343.33, Lázari 340.67, Less 553.49, Lippa 386.08, Lorántháza 319.28, Lövé 512.32, Lövépetri 447.40, Lugos 499 K 25 f.

Macsóla 491.93, Magosliget 476.79, Magyarhomorog 63.17, Magyarakacs 425.82, Majtis 421.33, Makosjánosi 403.53, Mánd 524.21, Mándok 350.43, Márrokpapi 414.18, Mártonfalva 520.29, Matolcs 379.39, Mátyus 516.24, Méhtelek 436.80, Mérk 342.60, Mezőtelegd—Mezőtelki 321.56, Mezővári 226.98, Micske 375.81, Mihálydi 500.22, Mikola 166.96, Milota 323.97, Misztótfalu 396.15, Mogyorós 415.64, Monostorpályi 169.40, Munkács 126 K 29 f.

Nábrád 316.33, Magyar 310.38, Nagybégány 452.04, Nagydobos 291.61, Nagygéc 428.65, Nagyhodos 494.08, Nagykolcs 341.17, Nagylónya—Nagy-majlát 347.33, Nagymuzsaly 291.82, Nagyszántó 334.79, Nagyszekeres 415.71, Nagytarna 480.02, Nagyvarsány 373.—, Nagyfal 68.24, Nevetlenfal 375.16, Nagybooskó 789.80, Nyiraesád 528.62, Nyirbogdány 416.91, Nyirmada 274.79, Nyirmegyes 111.06, Nyüved 298.72, Nagybecskerek 67 K 80 f.

Ófehértó 369.75, Ópályi 450.19, Ombod 214.02, Oros 445.16, Ottomány 174.02, Óvári 155.22, Ór 359.44, Órladány 477.25, Örvénd 276 K 87 f.

Pankota 272.02, Panyola 1912 I. f. é. 5.—, 1912 II. f. é. 109.79, összesen 114.79, Pap 422.01, Papos 556.86, Parasznya 555.67, Patóháza 435.39, Pelhártábrány 476.99, Felsőjózsa 126.15, Fenes 193.49, Fé-

falva 505.21, Péterszeg 143.87, Pettyén 387.47, Pirisce 429.69, Piskolt 299.34, Pocsaj 23.27, Poklostelek 296.80, Pósalaka 428.80, Pusztadaróc 483.21, Pusztatold 302.24, Pusztajlak 443 K 86 f.

Rád 479.54, Rafajnaújfalu 179.35, Rákóczifalva 522.55, Ramocsaháza 461.46, Rápolt 496.28, Remete 426.09, Resicabánya 574.69, Ricse 439.69, Rohod 324.29, Rozsály 539.76 K.

Salánk 122.05, Békéssámsón 507.07, Sáp 92.92, Sáránd—Sarkadkeresztúr 299.15, Sárköz 454.91, Sárközújlak 564.07, Sárosroszi 397.95, Sényő 463.37, Sima 437.08, Siter 1912 I. f. é. 169.86, 1912 II. f. é. 105.64, összesen 275.50, Som 158.83, Sonkád 133.64, Sonkolyos 473.42, Surány 485.46, Szabolcs 375.92, Szakál 403.80, Szakoly 472.07, Szamosbecs 350.67, Szamosdob 292.03, Szamoskóród 515.21, Szamosújlak 427.48, Szaniszló 416.91, Szarazberek 345.33, Székely 404.64, Szemlak 253.66, Szentjános 165.58, Szentleányfalva 333.66, Krasznaszentmiklós 518.55, Széplak 428.27, Szerep—Szkulya 428.41, Szentheléna 512 K 62 f.

Tákos 344.02, Tamásváralja 386.54, Tamásda 322.47, Tass 415.03, Tatárfalva 447.18, Técső—Tekeháza—Nyirtét 346.03, Tiszaadony 212.36, Tiszabecs 105.89, Tiszaeszlár 177.17, Tiszakeresztúr 513.78, Tiszakóród 312.70, Tiszakürt 75.81, Tiszalök 212.51, Tiszapolgár 255.22, Tiszaszalka 211.57, Tiszaug 238.16, Tiszaújhely 562.50, Tiszaújlak 393.84, Tiszavid—Tiszaberek 463.54, Tivadar (Bereg vm.) 491.89, Tivadar (Ugocsa vm.) 478.68, Tornospálca 294.95, Tóti 434.17, Tunyog 279.97, Túrterebes 393.02, Tura 238.64, Tuzsér 381.43, Tiszaszentmárton 375.04 K.

Udvari—Uszka 430 K 33 f.

Vaja 277.64, Vajda 175.10, Vámfalu 308.24, Vámosatya 188.19, Vámosroszi 344.73, Váncsod 238.03, Vasmegyer 368.80, Vedresábrány 594.66, Vencsellő 227.20, Verbóc 415.28, Vetés 245.53, Visk—Vitka 227 K.

Zápszony 156.71, Biharzsadány 164.88, Zsáka 78.26, Zsarolyán 1912 I. f. é. 764.74, 1912 II. f. é. 600.27, összesen 1365 K 01 f.

Felkérem a felsorolt egyházközségek nagytiszt. lelkészeit, hogy nyugtáikat szabályszerűen felbélyegezve és pontosan kiállítva kifizetés végett szíveskedjenek az egyházkerületi pénztári hivatalhoz beküldeni.

Debrecen, 1912 július 5.

Rózsa Sándor,
egyházkerületi pénztárnok.

TANÜGY.

Megjelent „A népiskolai szervezet és szolgálati pragmatika a tiszántúli református egyházkerületben”, kiadta az egyházkerületi közgyűlés 1911-iki 584. számú határozatával. Ára 2 korona.

A debreceni református felsőbb leányiskola idei, 38-ik értesítője megjelent, Koncz Aurélné szerkesztésében. Tetszetőssé teszi a füzetet az a sok kedves kép, amit a megújított intézetről közöl. Így bemutatja az új internátus homlokzatát, az iskolaépület és a felső udvar madártávlati képét, 4—5 tornagya-

korlati képet, az internátusi tanulószobát, a fürdőhelyiséggel összekötött mosdót stb. Ez évben már fokozatosan felállították a II. felső párhuzamos osztályát is és jövőre felállítják a III-ikét is. A tanterület tagjai: Koncz Aurélné igazgató; özv. Gondi Sándorné, Konrad Teréz, Kovács Ludovika (ez évben szabadságon), Siegmund Margit, dr. Matolcsi László, Mayer Margit, Karácsony Julia, Mátéfi Mária, dr. Tóth Etelka, Végváry István, Dienes János, Tóth Lajos, Szele Miklós; a kapcsolatos elemi iskolánál Somogyi Sándorné és Lengyel Elza. Beiratkozott 313 növendék, kimaradt 13. Ezek közül református 256. A tanulás eredménye a statisztika adatai szerint igen kedvező. A kapcsolatos internátusban 40 felsőleányiskolai és 42 tanítónőképző-intézeti növendék volt. A könyvtárak, szertárak mind gyarapodtak. A segélyezések a szokott módon ez évben is gyakoroltattak. A jövő iskolai év szeptember 1-én megkezdődik; beiratkozás szeptember 2—4., javító-, pótló- és magánvizsga szeptember 5—6., az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 7-én, d. e. 10 órakor lesz az iskola dísztermében.

A nem állami tanítók fizetésének rendezése. A hivatalos lap közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amelyet valamennyi közigazgatási bizottsághoz és egyházi főhatósághoz intézett a községi és felekezeti polgári felsőbb népiskolánál alkalmazott rendes- és segédtanító és tanítónők fizetésének államsegéllyel való kiegészítése tárgyában. A nagyfontosságú és régóta várt rendeletben közli a miniszter, hogy a községi és felekezeti tanerőknek fizetése ugyanazon minőségben töltött szolgálati idejük alapján államsegéllyel ugyanolyan összegre egészített ki, mint amennyit az állami tanerők azonos minőségben és ugyanannyi szolgálati idővel fizetés és személyi pótlék gyanánt tényleg élveznek. A rendelet részletesen felsorolja a kiegészítés módját és megállapítja, hogy a segédtanítók fizetése, ha négy évnél rövidebb ideje szolgálnak, 1400 koronára, négy éven túl 1600 koronára, nyolc éven túl 1800 koronára tizenhat éven túl 2000 koronára és ha húsz évnél többet szolgált, 2200 koronára egészített ki. A rendes tanítók és tanítónők fizetése, ha négy évnél rövidebb ideje szolgálnak, az államnál alkalmazott tisztviselők, illetve tanerők számára a fizetési osztályban rendszeresített illetmény összegére, vagyis évi 2000 koronára egészített ki. A további magasabb illetmény összegéig a fizetés a rendes tanítói és tanítónői szolgálat mérvéhez képest az ugyanannyi ideig szolgáló állami iskolai tanítók illetménycinek és pótlékainak megfelelően fog kiegészítettetni. A fizetésekiegészítő államsegély 1912 július 1-től fog utalványoztatni.

Klerikális szellem az állami népiskolában. Az Evangelikus Órállóból olvassuk, hogy a stósi állami népiskolában a tanítás minden nap keresztvetéssel kezdődik s az ez ellen tiltakozó evangélikus lelkész az állami iskolai igazgatósági gyűlésen „letorkolták”. Intelligens világi egyén többek között így felelt az evangélikus lelkésznek: „Uram, a keresztvetés nélküli imádság a mi vallásunknak egyenes sérelme”. Az évváró vizsgán az elnöklő plebános arra biztatta a gyerekeket, — hogy aztán a szünidőben járjatok szorgalmasan mind a misére... Ez pedig nem szörványos eset. A kongreganista tanhősök mire nem

ragadtatják itt-ott magukat, ki tudna arról számot adni? Legtöbb eset homályban marad; csak a mérges gyümölcseit látjuk keservesen. Órállók, vigyázatok!

Külföldi ösztöndíjak. Az utrechti Stipendium Bernardium egyik ösztöndíját az 1912–13. tanévre Tankó János budapesti III. éves theologus nyerte. A sárospataki református theologia egy hallgatója részére Vay Elemér báró 2000 koronát adott külföldi tanulmányúti célra.

Az első érettségi a debreceni felső kereskedelmi leányiskolában június folyamán folyt le. A három évvel ezelőtt alapított iskola a lehető legszebb eredményt mutatta fel. Mind a 21 növendéke megérett $\frac{2}{3}$ -ad részben jeles és jó eredménnyel.

Oláh gimnázium Nagyváradon? A nagyváradi magyar lapok nagy botránkozással közlik azt a bukaresti hirt, hogy a magyar kormány hezsjárult ahhoz, hogy Radu püspök Nagyváradon oláh gimnáziumot létesítsen. Szép, hogy ilyesmit Bukaresten át kell megtudni. És még szebb, hogy ilyet kell megérnünk...

Négy millióval károsította meg az állam a tanítókat. Aki a törvények között böngész, látja, hogy az 1891. évi LXIII. t.-c. világosan elrendeli, hogy minden iskolafentartó köteles tanítói után évi 12 forintot az Országos Tanítói Nyugdíj Segélyalapba fizetni. Magyarországon az állam is iskolafentartó, de aki keresi, hogy az állam fizeti-e az ő nyolcezer tanítója után a 24 koronát: meggyőződhetik, hogy esze ágában sincsen. Ha az 1891. év előtti időt nem is számítjuk, konstataljuk, hogy 1891-től a mai napig 4 millió koronával károsította meg a kincslár a tanítók Nyugdíjgyűlését. Mindez onnan magyarázható meg, hogy nem a tanítók kezelik a nyugdíjügyet és hogy a kormány sem költségvetést, sem évi jelentést, de semminemű beszámolást nem bocsát a tanítóság rendelkezésére. Értesülésünk szerint ezért a július elsején kezdődő egyetemes tanítógyűlésen kérdőre fogják vonni a miniszteriumot.

Gimnáziumi tanár egy korona napibérré. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület nagyváradi kerületi köre Gedeon Alajos dr. elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen foglalkozott a tanári kar anyagi helyzetének javításával. Ennek során Móczár József dr. nagyszalontai főgimnáziumi tanár a jelenlévők nagy mebotránkozása közben hívta fel a tanári kar figyelmét egyik bihari főgimnázium fentartó testületének arra a hirdetésére, hogy napi egy korona díjazással hirdetett pályázatot tanári állásra. A kör kérni fogja az illetékes tényezőket, hogy az ilyen iskolától, mely a tanári munkát ennyire értékeli, vonják meg az államsegélyt.

IRODALOM.

„Az Ur épít”. Ez volt a címe Haypál Benő budai református lelkész, Szatmáron, a Kálvineum-ünnepélyen, folyó évi május 5-én tartott predikációjának. Ezt a hatalmas arányú és mély tartalmú beszédet most az Igehirdető külön füzetkében kiadta, hogy ennek tiszta jövedelmével is gyarapítsa a Kálvineum filléreit. Valóban kedves szolgálatot tett az Igehirdető szerkesztője, hogy közkinccsé tette ezt a beszédet,

mely így olvasva is valóban építőeszköz az Ur kezében. A füzet ára 20 fillér s szerkesztőségünk útján is kapható.

A Protestáns Szemle legutóbbi (július havi) számának tartalma: Még egyszer a kath. autonomiáról és a papi vagyonról, írta dr. Zsilinszky Mihály. — Ráday Pálról, írta Pruzsinszky Pál. — Sárospataki főiskolánk küzdelmeiről, írta Ellend József. — Gyöngyösi István a vallás ügyéről, írta Gyöngyösi László. — Külföldi szemlében: Rousseau J. J., írta dr. Rácz Lajos. — Irodalmi szemlében: Dávid Ferenc „rövid magyarázata” (V. F.) Rousseau J. J. a savoyai vikárius hitvallása. (F.)

Előfizetési felhívás. Boldog emlékezetű Gergely Antal volt mezőtúri lelkipásztor irataiból (részint kéziratok, részint szétszórva megjelent dolgok) mintegy 10 ives kötetre valót összeszedtek és sajtó alá adtak a nagy prédikátor mezőtúri barátai. Ez a kis könyv nem szorul ajánlásra. Bizonyára meg fogja tenni a maga útját Gergely Antal volt hívei sorában, valamint ama nagyszámú hallgatók között, akik széles e hazában élénk emlékezetökben tartják az ő páratlan íghirdetését. A könyv július második felében jelenik meg s tiszta jövedelmét a mezőtúri református főgimnáziumban Gergely Antal nevét viselő alapítványhoz csatolják. Könyvárusoknál nem lesz kapható; előfizetési ára 2 korona, amely július hó 20-ig Mezőtúrra, Kónya Gábor lelkipásztorhoz küldendő.

A keresztyén élet útja. Irta: Nagy István, a debreceni főiskola séniora. E 144 oldalas könyvben vezérfonalat ad a szerző a biblia tanulmányozásához, végig vezeti olvasóját az üdvörténeten, követve a keresztyén élet fejlődését. Célját nagy gyakorlati érzéssel derekasán valósítja meg, olvasóját mindig az Urhoz vezetve. A könyv fejezetei: a bűn, a szabaddulás ígérete, a törvény és az evangélium, az ev. hirdetése, hívogatás, meg kell-e térnünk, a megtérés akadályai, a megtérés után, a visszaesés veszedelmei, Istennel a sátán ellen, Krisztus és a világ békessége, kíváncsiak, hit a Fiúban, csodák, átadás, megpróbáltatások, a ker. élet átadásai, bizonyágtétel, Isten országa, az Ur pedig a Lélek, a ker. élet ereje, imádság, — már magukban is a legjobb ajánló sorok arra, hogy a szerző címén a bibliát olvasni szerető keresztyének megszerezni igyekezzenek e könyvet. Ára nincs megjelölve a könyvön.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS. Lapunk a mai számmal a folyó évfolyam második felét kezdi meg. Bizalommal kérjük fél éves előfizetőinket, hogy előfizetéseiket sürgősen megújítani méltóztassanak s így a lap küldésében a készhez vételében semmi akadály ne zavarja a folytonosságot.

Egyben kérjük azokat is, akik hirdetési díjakkal avagy előfizetésekkel hátralékban vannak, hogy kötelezettségeiknek siessenek eleget tenni. Lapunk nehéz viszonyok között él s mi ennek dacára meghoztuk azt az áldozatot, hogy nyomdát cserélve, elsőrangú kiállításban adjuk a lapot. Pedig ez tetemes anyagi áldozatunkba kerül.

Lapunk programja a régi. Csak olvasóink szeretete is maradjon irántunk a régi.

A DEBRECENI PROTESTÁNS LAP
kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLÉK.

Nyári est.

Zöld füves, virágos, illatos mezőben,
Egyedül bolyongok. A nap lemenőben.
Bücsűző sugarát hínli a hegyekre,
Bücsűzik s azután csendesen megyn le.

A falu tornyában kis harang megcsendül,
A kapa letéve; a kasza se pendül.
Mezőn a munkában beállott a szünet,
Érkezik az alkony s nyomán a szürkület.

Kifáradt testtel a napi munka alatt,
Ember is, állat is falu felé halad,
Barátságos fedél alatt megpihenni,
Enyhe nyugalomban újabb erőt venni.

Napsugár kialudt, csend borul a tájra,
Falelőn a madár lomha lársát várja.
Várja pihenésre, éji nyugalomra,
Hol aztán bejedi hűvös erdő lombja.

Fű tövén megindul a mező zengése,
Apró állatoknak sűrű zizegése.
Csillag is megjelen, már magasra hágott,
Rövid nyári éjre hinteni világot.

Öreg akác alatt meghúzódva szépen,
Tova egy kis hajlék, országot mentében.
Kinyitott kapuján fáradt útas ment be,
S kapuját a gazda annak is betelle.

Csend van. Minden alszik, pihen a megfáradt,
Jámbor napi munkás, lelve puha ágyat.
Csend van. Csak hű imánk buzgó szava lebben:
Oh, fedezz be mindent, gondviselő Isten!

Vass Tamás.

*

Lapunk mostani száma mondhatni egészen az ifjúság ügyének van szentelve. Az a nagy diákgyűlés, mely a nagyerdő fái alatt, maguk-ütötte sátrakban folyik, méltán költötte fel egész városunk figyelmét. Mi pedig első sorban hivatva érezzük magunkat arra, hogy mintegy tükörben felmutassuk az egész konferencia képét az olvasó előtt. Az ifjúság ügyét szeretnünk kell. Az ifjúság a jövő. Pál apostol szerint „a ti gyermekeitek szentek”. — Végül lapunk mostani számáról megjegyezzük, hogy a szerkesztő távollétében, a h.-szerkesztő állította ezt össze s ő tartja a hátát érte.

A délmagyarországi magyar közművelődési egyesület mint már jeleztük, Debrecenben internátust óhajt felállítani, melyre a Bocskay-térből 3291 négyszögöl területet s mintegy 390 ezer kor segélyt szavazott meg a bőkezű városi közgyűlés. A terveket most már a Dmke. elkészíttette és be is mutatta

Debrecen város tanácsának, mely rövidesen kiírja a pályázatot s 1913 szept. 1-re ez a nagyfontosságú és nagy jövőjű internátus meg fogja kezdeni működését.

A Magyar Református Énekvezérek Egyesülete június 27-én tartotta évi rendes közgyűlését Debrecenben. A közgyűlésről a következő tudósítás számol be: A szoroson vett egyesületi ügyek letárgyalása után Nagy András elnök bemutatta újabb kiadványunkat, a Szügyi József békési énekvezér, kiváló zeneíró szerkesztésében megjelent „Népiskolai kar-énekvár” című művet. E hézagpótló művével Egyesületünk egyházunk iránti erős ragaszkodásának adja újabb tanújelét, midőn az énekes könyv válogatott darabjait több hazafias dalt 2 és 3 hangra alkalmazva adja át a közhasználatnak. Egyszerű, könnyed menete, nemes összhangosítása biztosítja ama célt, mit hivatva van szolgálni. Ára a csinos kiállítású műnek: 50 fillér, kapható Nagy András elnök-nél (Debrecen, Egyház-tér 17. sz. a.) és a Hegedüs és Sándor cégnél Debrecen. — Majd Czirják Gyula kúnhegyesi énekvezér tartott sikerült felolvasást „Anyagi helyzetünkről”, nyomós érvekkel támogatva a ref. énekvezérek túrheterlen anyagi ellátását. Határozati javaslatát, mi az önálló énekvezérek fizetésrendezését s jogainak kiterjesztését célozza: közgyűlés egyhangúlag elfogadja s a zsinatra előkészítő bizottságnak adja ki. Tanulságos felolvasást tartott még Gáspár János rimaszécsi énekvezér: a „Magyar dal történeti fejlődéséről, különös tekintettel a népiskolai énektanításra”. A gondosan megírt munkát a szerző gyakorlati példákkal világosította meg. Közgyűlés élénk figyelemmel adózott az előadónak s remek előadásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közel jövőben összeülő zsinatra felterjesztendő ügyeink előkészítésére Nagy András elnöklete alatt hat tagú bizottság küldetett ki. Sajnálatos, de elkerülhetetlennek látszott a közgyűlésnek amaz intézkedése, hogy tagjai sorából azokat, kik az 1908., 1909., 1910. években tagsági kötelezettségüknek eleget nem tettek — kizárta. A tárgysorozatban gazdag gyűlés 12 órakerült véget, mit közebed követett. Kívánatos volna, hogy minél nagyobb érdeklődést tanúsítanak a református énekvezérek e jobb sorsra érdemes egyesület felvirágoztatása iránt.

Új egyházmegyei gondnok. A belsősomogyi református egyházmegye a Szabó Kálmán lemondásával megüresedett helyre Kovács Sebestyén Gyula egyházmegyei tanácsbíróvá választotta meg, általános nagy szótöbbséggel gondnokává. Az új gondnok több mint 30 éve szolgálja már különböző tisztségekben az egyházmegyét s nagy reménységgel s egyben örömmel várják a somogyiak gondnoki működését.

A vallásos élet hanyatlása. Sokat lehetne erről a címről írni s talán jó volna állandóan ébren tartani azt a kérdést, hogy mi az oka a vallásos élet hanyatlásának? Jó volna csöndes, magányos óráinkban, különösen nekünk órállóknak saját munkakörünkbe is betekinteni s a baj felismerésével az első lépést a javulás felé megtenni. — Erre a vizsgálódásra komoly példát szolgáltat most édes-mindnyájunknak a tiszán-inneni kerület éleslátású püspöke, ki szokásos egyházkerületi gyűlési jelentésében elmélkedve a vallásos élet hanyatlása okairól, — bátor kézzel mutat

reá a tapasztalt hiányosságokra s hisszük, az a bátor kéz elég erős és erélyes is lesz ahoz, hogy az orvos-szert megtalálja és alkalmazza. Az említett püspöki jelentésből idézzük im e sorokat: „A vallási életre vonatkozó nagyobb bajként a gömöri esperes azt jelenti: — írja a főpásztor — hogy a hétköznapiakon már csak *alig egy-két egyházban* tartatik meg a reggeli és esteli istentisztelet. Ez a jelentés meglepő. Hasonló jelentést más egyházmegyéből nem kaptam ugyan, de hallottam innen-onnan szórványos eseményekről, hogy ezek az istentiszteletek *másutt is kezdenek elmaradni, sőt, hogy a szokásos vasárnap délutáni prédikálások, katekizációk vagy bibliamagyarázatok is elmaradoznak*“. Ezzel az idézettel pedig nem az a célunk, hogy kipellengérezzük az egyik vagy másik vidéken terjedő mulasztásokat. Sőt inkább, intő jelül álljanak e sorok itt azok számára, akik szeretnek túl is látni egyházuk határain s akik a kevésből is sokat megértenek.

Keresztyén szálloda Budapest. Nemrég emlékeztünk meg lapunkban arról, hogy mily nagy szükség lenne Budapestén egy a német „christliches Hospiz“ek mintájára vezetett keresztyén szellemű, mérsékelt díjszabású szállodára. Megemlékeztünk arról is, hogy a budapesti Bethánia-Egylet néhány év leforgása alatt szintén meg akarja építeni a maga egyesületi házát és keresztyén szállodáját. Most pedig egy hasonló tervről értesülünk. E szerint *Claparède* Sándor genfi barátunk a Ker. Ifjak Egyesülete Világ-szövetségének világbizottságában vetett fel hasonló gondolatot s a tervet a jövőben állandóan napirenden is fogja tartani. Valóban akárki fogja is azt megépíteni, mi végtelenül hálásak leszünk érte, mert ha valahol, úgy Budapestén lenne nem egy, sőt egyszerre több ilyen intézményre is égető szükség.

A székelydályai református egyházközség kebeli tanácsa szomorúan jelenti, hogy hű lelkipásztora tiszteletes Karácsony Sándor életének 56-ik, papságának 26. évében, június hó 30-án délután, szívszélhűtés következtében, hirtelen elhunyt. Családja a szerető férjet és jó apát, mi pedig a hű, gondos lelkipásztort siratjuk benne, aki alkalmas és alkalmatlan időben soha meg nem lankadó buzgósággal hirdette nekünk az örök életnek beszédét. Egyenes, tiszta jelleme, szívóssága és emberszeretete, mint romolhatatlan oszlopok hirdetik az ő emlékét közöttünk. Nyugalma legyen csendes! Emléke áldott! Székelydalya, 1912 június hó 30. *Kebeli tanács.*

Gyászír Podolozsky Béla, volt debreceni, jelenleg budapesti máv. műhelyfőnök, egyházi körökben közismert s szeretett férfi, június 30-án elhunyt. Nánássy Lajos perth-amboyi lelkész lapunk kitűnő munkatársa, apósát gyászolja a megboldogultban. A B. F. R. A.

Érettségi találkozó. Kedves találkozás színhelye volt ismét öreg és örökre ifjú kollégiumunk. Akik most 20 éve tették az érettségi vizsgát, most találkozózt adtak egymásnak, — igaz: felére fogyott létszámmal. 48 helyett 24-en! — Első útjuk az Oratóriumba vezetett, ahol a találkozó elsője, Soltész Elemér mondott buzgó szép imádságot. Ugyancsak ő üdvözölte az egykori tanárokat is. — A többek között megjelentek Soltész Elemér nagybányai, dr. Veress István lapunk hű munkatársa, b.-diószegi

lelkészek, dr. Csath Sándor debreceni ügyvéd stb. Találkozásuk után megkoszorúzták egykori kedves társuknak, dr. Barcsa János volt tanítóképzőintézeti tanárnak a sírját a Kossuth-utcai temetőben.

Az emberszeretet oklevele. A magyar belügy-miniszter a gyermekvédelem fejlesztésének érdekében elhatározta, hogy mindazokat a családfőket kitünteti, akik az állam részéről rájuk bízott elhagyott gyermekeknek példásan gondját viselték és hasznos tagjaivá nevelték az államnak. A kitüntetés díszes oklevél lesz, amelynek szövege a következő:

„Az örök emberszeretet igaz munkása, aki az elhagyott gyermeknek gondját fölveszi. Te fölvetted az állami gyermekvédelem kötelességébe tartozó gyermeknek gondját a Szeretet nevében. És nevelted családi tűzhelyednél, hogy munkás és boldog ember legyen. Én pediglen, Magyarország belügyminisztere köszönettel és elismeréssel adózom neked ezért a jószágos cselekedetért. Áldás legyen rajtad és háznépeden“.

Levél a szerkesztőhöz. (Egy „rövid hír“ cáfolata.) Nagytiszteletű Szerkesztő úr! A Debr. Prot. Lap legutóbbi számában a „rövid hírek“ között szerényen meghúzódomva azon értesítés látott napvilágot, hogy a kormány fizetésrendezési javaslatára, az érm. református tanító-egyesület azzal felelt, hogy a legutóbbi közgyűlésén kimondotta a kultur-sztrájkot. Nagytiszteletű Szerkesztő úr előtt bizonyára ismeretes az a küzdelem, melyet a hazai tanító-ság s első sorban a református tanítói kar sorsának javításáért folytat, melynek még eddig semmi eredménye nincs; sőt minden küzdelmünk dacára, a fizetés tervezet ismét különbséget akar tenni tanító és tanító között és pedig a felek. tanítók hátrányára, mely körülmény a hazafias s feladata magaslatán álló református tanító-ság önértetét mélyen sérti s emellett a határozottan több munkát végző református tanító-ságot anyagilag is hátrányos helyzetbe juttatja, szemben az állami tanítókkal. Ilyen körülmények között csöppet sem volna feltűnő, sőt egészen természetes lenne, ha a református tanító-ság a vele mostohán bánó állam és társadalommal szemben csakugyan kimondaná a kultur-sztrájkot; minthogy azonban az érmelléki református tanító-egyesület sem legutóbbi, sem más gyűlésein ezt mindeközéig nem tette meg, kénytelen vagyok a közölt „rövid hírt“ határozottan megcáfolni. Teljes tisztelettel: *Molnár Antal*, az érm. t. egyes. elnöke.

Dr. Baltazár Dezső püspök a debreceni Kálvineum-ünnepségek alkalmából a Kálvineumra tett 500 K-ás alapítványát 1000 K-ra emelte fel. Nemcsak erkölcsileg, szellemi dús kincseiből, anyagilag is a vezér áldoz legtöbbit. Példát ad, elkötelezőt, hálátlanság volna példáját nem követni.

A híhűség jutalma. Egyik nagy new-yorki lap, *The Sun* hosszú tudósításban számol be arról az érdekes munkáról, amelyet *Kuthy* Zoltán new-yorki magyar ref. lelkész kezdeményezett. Az ő gondolata ugyanis az volt, hogy valami maradandó formában s ünnepélyesebb módon jutalmazza meg azokat, akik gyülekezetében a legbuzgóbb és leglelkesebb hívek s egyházukért a legönzetlenebb módon dolgoznak. Erre pedig legalkalmasabbnak látszott az, hogy az ilyen

alaposan kipróbált és évek hosszú során át megismert embernek aranyérmét nyújtson át a gyülekezet színe előtt. Az idén két egyszerű ember kapott ilyen érmet. Az egyik *Garan Mihály*, a másik *Demeter Gusztáv*. Jellemző az amerikai lapokra, hogy ezektől az emberektől hosszú interjúkat is közölnek, amelyben azok elmondják, hogy mily nemes buzgósággal dolgoztak három évig, hogy a „becsületrend” ez aranyérmét elnyerhessék. Közlük aztán *Kuthy Zoltán* arcképét, a new-yorki első magyar református egyház és az aranyérem magyar címeres fényképét, továbbá megemlékeznek arról is, hogy milyen nagy a verseny a gyülekezet többi tagjai között is arra, hogy egy ilyen medal of strict virtue-t elnyerhessenek.

A missziók jelentősége egy államférfiú szemében. Lindequist államtitkár a berlini parlamentben nemrég következő nyilatkozatot tette a missziók kulturális munkájától: „Habár a missziók főfeladata elsősorban a keresztyénség terjesztése a benszülöttek között, örömmel üdvözlöm a missziótársaságokat, hogy egyre jobban a benszülöttek orvosi kezelését is programjukba veszik. Teljesen átértem a misszióknak nagy jelentőségét és áldását a mi gyarmatainkra nézve s jól tudom, mily emberfeletti nehézségekkel kell megküzdniük egyrészt a benszülöttek vadságával szemben, másrészt meg más, nem keresztyén vallások gyors előnyomulásával szemben. Igen örvendetes a missziók és kormány közötti jó viszony. Törekvésem oda irányul, hogy a gyarmatok tisztviselői a jövőben is minél előzékenyebbek legyenek a hirdetőikkel szemben és úgy tekintsek őket, mint akik velük egy célt szolgálnak: a fekete faj kulturális emelését. Másrészt nem kételkedem, hogy a misszionáriusok is szívesen alkalmazkodnak a kormány rendeleteihez, mert a kölcsönös megértés és vállvetett munka mindkét résznek javára lesz. Ép a misszionáriusok részéről figyelmeztettek legutóbbi Keletafrikai tartózkodásom alatt e kölcsönös együttműködés áldására. Egész különös fontossággal bír a feketék nevelése, mely pedig egészen a misszionáriusok kezében van. Egész különös érdemet szereznek nézetem szerint azok a missziók, melyek nem csupán elméletileg, hanem gyakorlatilag is — akár ipari munkára, akár kert és földművelésre oktatják a benszülötteket”. Fájdalom, mi még nagyon távol állunk attól, hogy ha csak „intra muros” megértsék a külmiszió céljait, hogy annak segítségére siessenek.

Hibagazítás. Lapunk legközelebbi számának vezércikkébe egy kellemetlen sajtóhiba csúszott be, amelyet szükségesnek tartunk itt a következőkben rectificálni: „Az ORLE nagy buzgósággal készül öszre egy belmissziói kurzust összehozni a lelkészek számára; tehát *pótolgatni* (és nem „pártfogolni”) — óhajtja azt, hogy, mondjuk, a múlt században még senki sem gondolt az ifjúsági misszióval”.

A lelkészi korpótlék. Idézzük a pénzügyminiszter főrendiházi beszédét: „A kormány tényleg, amint ezt Antal Gábor öméltsága jelezni méltóztatott, korpótlékok nyújtásával kíván a lelkészek helyzetén javítani, még pedig úgy, hogy mindazok a lelkészek, kik a mai törvény értelmében 1600 K fizetékiesztésre tarthatnak igényt, bizonyos előfeltételek fönforgása esetén öt évi szolgálat után 400, újabb öt évi szolgálat után további 400, azután pedig három-

szor öt évenként 200—200 K korpótlékban részesüljenek úgy, hogy a lelkészi fizetés 25 évi szolgálat után 3000 K-ra fog rugni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a kormány szintén az őszi ülészak legelején fogja benyújtani és tervbe van véve az is, hogy az első 400 K-ás korpótlék azoknak a lelkészeknek, akik az öt évi szolgálatot már folyó évi január hó 1-én elérték, megadassék visszahatólag erre az évre is, éppúgy, mint a családi pótlék megadatik visszahatólag 1912 január 1-től 1913 január 1-től fogva aztán azok a lelkészek, akik eddig 10 évi, vagy ennél több szolgálatot tudnak kimutatni, kapják a 800 K korpótlékot, továbbá 2—200 K-t pedig 5, 10, illetőleg 15 év múlva, más szóval az eddigi szolgálatból a folyó évre 5 év, a jövő évtől kezdve pedig 10 év be fog számítani”. Ez intézkedésből csak annak a nagy kérdésnek a megoldása hiányzik, hogy vajjon csak a kongruás papság élvezi-e a korpótlékot s az már nem, akinek ma 1600 keronán felül van a fizetése? (L. Egy.)

„Utolsó üzenet”. Ez a címe annak a tarka füzetkének, anellyel valamelyes budapesti formaruhás nők bejárták Debrecen városát, tetszés szerinti összegért árúsítgatva silány kis szellemi termékeiket. Hozzánk is bekopogtatott a nyájas áruló, s arra a kérdésre, hogy milyen vallású, azt felelte, hogy ő protestáns. Közelebbi szint vallani azonban semmiképen sem akart. Végre pár keresztkérdésre kivallotta, hogy „adventista”. Ez pedig a rajongó apró szekták között a legbizarrabb, hogy ne mondjuk, legveszedelmesebb. A füzet ára állítólag belmissziói és külmisziói célokat szolgál. Felhívjuk ezekre a kenetes beszédű, formaruhás nőapostolokra lelkésztársaink figyelmét. Ha szabadjára engedjük jönni őket gyülekezeteinkben, még sok bajt okozhatnak!

Felfedezett Corvinák. Berzeviczy Albert e hét folyamán a Nemzeti Múzeum disztermében, meghívott tudós társaság jelenlétében, igen érdekes felolvasást tartott két elveszett Corvina felfedezéséről. Egy olasz antiquáriusnál fedezte fel a két nagyértékű művet, melyek közül az egyik a IV-ik századból Szent Vidimus iratait, a másik pedig Cicero munkáit tartalmazza. Mindkét mű remek miniatűrök és inicialékat tartalmaz. Az olasz antiquárius meg is kéri az árát: kerek egy millió lyrát kér érte. Érdekes, hogy mindkét mű az olasz jezsuiták birtokában volt valamikor s az ő kezükön veszett el. Berzeviczy felolvasását vetített képekkel illusztrálta, bemutatva többek között a bennök levő képek közül a Mátyás és Beatrix sikerült arcképeit is. Megállapítható, hogy mindkét Corvina annak idején büszkesége lehetett Mátyás könyvtárának.

A debreceni tüdőbeteg-szanatórium. Debrecen város közgyűlése a tüdőbeteg-szanatórium részére a nagyerdőn telket és segélyt szavazott meg; egyben kimondta, hogy a sanatóriumot vízvezetékekkel, csatornázással, villamos árammal és gázzal látja el. Az erre vonatkozó határozatot a belügyminiszter jóváhagyta. A József kir. herceg tüdővészellenes egyesület elnöke Lukács György volt miniszter július 6-án érkezik Debrecenbe, hogy megkösse a várossal a szerződést.

A francia egyházi vagyon. A francia pénzügy-miniszter most készítette el jelentését a katolikus egyházi javak leltározásáról. Az derült ki belőle, hogy 47.000 templom, szerzetesrend, kolostor és egyéb katolikus intézmény vagyonából 335 millió frank folyt be az államkincstárba. Ez a rengeteg összeg állami, főleg jótékony célokat fog szolgálni. Még 20.000 templom és szerzetesrend vagyonának leltározása van hátra.

Rövid hírek. Budapesten a Tisza Kálmán-terén díszes épületet emeltek a népkönyvtár részére. A lipótszentmiklósi gimnázium céljaira a miniszter 500 ezer koronát adományozott.

Székesfehérvár városa országos mozgalmat indított az iskolai mulasztások miatt.

A Magyar Gazdasszonyok Orsz. Egyesülete el akarja bocsátani a cinkotai leányinternátusban alkalmazott összes tanítónőket, mert látatlanban nem akartak aláírni egy, a házi-rendre vonatkozó utasítást.

A pápának mozgófényképeken mutatták be a velencei kampanile felavatási ünnepéleit.

Berlinből jelentik, hogy ott a zsidó túlkapások ellen egy egyesület alakult. A belépésre való felszólításban az egyesület az orthodox zsidóknak 1912 elején Berlinben tartott gyűlését hozza fel, melyben ezeket a szavakat mondották: „A keresztény állam nem egyeztethető össze a zsidóság érdekeivel, tehát el kell tenni”. (ke)

Zilahon összhangzatos temetési egyházi ének-kart létesítettek.

A múlt évben a különféle biblia-társulatok 13 millió, a magán kiadók pedig 2 milliónál több szentírást adtak és ajándékoztak el.

Egyik kiváló magyar író, Gárdonyi Géza írja egy elbeszélésében a következő jellemző sorokat: „Mindig szívesen hallgatom a zsoltárokat. Micsoda szerencsés felekezett ez. (a kálvinista), hogy ilyen erőteljes duzzadó szépséges magyar nyelven beszélhet az Éghez! Én pápista embernek születtem, de a kálvinista templomban magyarnak érzem az Istent is”.

Felelős szerkesztő: FERENCZY GYULA.

Szerkesztő helyettes: URAY SÁNDOR.

Pályázat.

segédlelkész-nevelői állásra.

Az összes liturgiai teendők végzésére és egyik fiamnak a gimn. I. o. magánvizsgájára leendő elkészítésére olyan segédlelkészt keresek, ki a neveléséből kifolyólag magát legalább egy évre lekötöztetné. Javadalom: külön álló lakás, fűtés takarítással és teljesen készpénz megegyezés szerint, miért kérem a pályázó urakat, hogy készpénzfizetési igényeiket megjelölni szíveskedjenek. Az állás augusztus 15-től fogva bármikor, legkésőbb a lelkészi vizsgák után azonnal elfoglalandó. Bővebb felvilágosítással szolgál Szalacs (Bihar m.) 1912. július 3.

Nagy Imre,
ref. lelkész.

Pályázat.

A nagybereg református egyház pályázatot hirdet az I. és II. számú tanítói állásra. Az I. számú állás javadalma: 1200 korona, havi előleges részletekben; új lakás; 20 korona kertpótlék; 4 drb. legelt és jog saját marháira. A II. számú állás javadalma: 1200 korona, havi előleges részletekben; 250 korona lakbér; 4 drb. legeltetési jog saját marháira. Kötelességek úgy az I., mint a II. sz. állásnál: a presbiterium által kijelölt legfőbb 4 osztály vezetése. Szükség esetén lelkész és az orgonista kántorok helyett templomi és temetési szolgálatok végzése. Megjegyzendő, hogy a jelenlegi viszonyok szerint az I. sz. betöltő tanító az I–II. leányosztályt- a II. sz. állást betöltő az I–II. fiúosztályt fogja vezetni. Tanítói oklevél és az egyházi törvényekben előírt okmányokkal kellőleg felszerelt kérvények július hó 31-ig adhatók be a református lelkészi hivatalhoz. Orgonázásban jártasak előnyben részesülnek. Választás aug. 4-én lesz. Nős tanítónak 40 kor., nőtlen tanítónak 20 kor. költözködési költséget ad az egyház. Az állás szept. 1-én foglalandó el. Posta és vasútállomás helyben.

Nagybereg, (Bereg m.) 1912 június 30.

Bereczky József,
h. iskolaszéki elnök.

Pályázat.

Az Egrei Dobrai–Horváth Kovács külföldi tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirdettek.

Az ösztöndíj összege 800, azaz nyolcszáz korona.

Folyamodhatnak azok a *lelképásztori pályára készülő*, kitűnő képzettségű és valamely külföldi egyetemen az ott előadandó *theológiai* tudományok hallgatására magokat elkötelező hittanhallgatók, akik pályájukat a debreceni theológiai akadémián az 1911/12. évi június hóban végezték be, de régebb évfolyamban végzett hallgatók kérvényei is figyelembe vétetnek.

A f. évi augusztus hó 1. napjának déli 12 órájáig a theol. dékáni hivatalban benyújtandó kérvényhez csatolandó: 1. a lecke-könyv, 2. a szüle, vagy gyám aláírásával, esetleg a nagykorú pályázónak sajátkezű aláírásával ellátott kötelező nyilatkozat arról, hogy az ösztöndíj elnyerése esetén lecke-könyvét a megfelelő félévről, vagy félévekről láttatnia, a theol. kar dékánjánál felmutatja, amit ha tenni elmulasztana, az ösztöndíjat a szüle, vagy gyám, illetőleg a nagykorú önmaga az alapnak visszatéríti. Az elnyerendő ösztöndíj az akadémiai igazgató által láttatott nyugtatványra, a külföldre induláskor vehető fel egy összegben.

Debrecen, 1912 július 1.

Csiky Lajos,
theol. akkad. dékán.

Hittanhallgató, gyakorlott szónok, ajánlkozik vakációnális káplánnak, vagy nevelőnek vidékre. Megkeresések a szerkesztőségbe küldendők.

Pályázat.

A tisztaeszlári református egyház pályázatot hirdet a harmadik — új — tanítói állásra. Javadalom: 1000, azaz Egyezer korona, ebből 900 korona államsegély, 100 korona az egyházi pénztárból; 2 szobás jó lakás, melléképületek és kert. Kötelessége: az egyháztanács által rábízott osztály vagy osztályok vezetése a tiszántúli egyházkerület tanterve szerint és akadályoztatás esetén a kántor helyettesítése. Pályázati határidő július 14. Az állás szeptember 1-én okvetlen elfoglalandó. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. — Pályázati kérvények alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendők.

Tisztaeszlár, 1912 június 22.

Kovács Lajos,

ref. lelkész, iskolasz. elnök.

Pályázat.

A pettyényi református egyház pályázatot hirdet orgonista-kántortanítói állásra. Javadalom: 1000 korona, melyből 609 korona államsegély, 89 korona tandíjkárpótlás, többi az egyháztól, mely áll 204 korona készpénz, 9 kat. hold 1112 négyszögöl föld haszonélvezete, régi temető fűhaszna, temetési stóla, 72 korona alapítványi kamatból. Új lakás és kert. — Kötelességei: I—VI. osztályú vegyes iskola egyházkerületi tanterv szerinti tanítása, az ismétlősök oktatása, énekvezéri teendők, a felállítandó énekkar vezetése, egyházi jegyzőség. Próbaorgonázásra megjelenők (ideje július 28 délelőtt) — előnyben részesülnek, a megválasztottnak útiköltségét az egyház megtéríti. A kellően felszerelt kérvények július 22-ig alulírotthoz küldendők. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Pettyén (u. p. Ombod, Szatmár megye).

Bogdán Lajos, lelkész.

3567—1912.

Pályázat.

Tiszántúli református egyházkerületünk 341—1911. számú közgyűlési határozatának 3. pontjában nyert meghatalmazás alapján pályázatot hirdet a debreceni, szatmárnémeti és nagyvárad felsőbb leányiskoláknál, illetve tanítónőképző intézeteknél az 1912—13. tanév elejével betöltendő egy-egy (összesen három), egyenként 500 (ötszáz) koronás internatusi ösztöndíjra.

Pályázhatnak kerületünkben működő lelkészek leányai. Pályázók a legutolsó iskolai évről nyert bizonyítványukat csatolják, igazolni tartozván azt is, hogy egyházkerületünk melyik egyházmegyéjében szolgál vagy szolgált édes apja mint lelkész.

Pályázati kérvények folyó évi augusztus hó 1-ig küldendők be hivatalomhoz.

Debrecen, 1912 június hó 20.

Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázati hirdetés.

A derecskei (Bihar m.) református egyház pályázatot hirdet három tanítói állásra.

I-szor: első fiúosztályra: *fizetése*: 1. az egyház pénztárából negyedévenként: 1040 kor; 2. lakás, vagy lakbér, jelenleg 300 korona; 3. faváltság: 72 korona; 4. terményváltság: 60 korona; 5. minden halott után 14 fillér; *kötelessége*: az első fiúosztály tanterv szerinti tanítása s a kántor helyettesítése akadályoztatás esetén. II-szor két államsegélyes állásra: *fizetése*: az egyház pénztárából: 100 kor., az államtól 900 kor; lakás vagy lakbér, jelenleg 300 kor.; *kötelesség*: az iskolaszék által megállapított *osztályok* vezetése.

A pályázni szándékozók kellőleg felszerelt kérvényeiket ez évi július hó 27-én déli 12 óráig küljék be az alulírott lelképásztorhoz. Próbaéneklés és orgonázás ez évi július hó 27-én, délután 3 órától 4-ig, melyre csak az első fiú osztály állására pályázóknak kell megjelenni.

Az állás szeptember 1-re elfoglalandó.

Derecske, 1912 jún. 29.

Vadon Béla,
ref. lelkész.

Pályázat.

A magyarhorogói ref. egyháztanács pályázatot hirdet az újonnan szervezett leánytanítói állásra. Javadalma: 1. Természetbeni új lakás. 2. 20 korona kertpótlék. 3. 100 korona az egyház pénztárából évenként előre. 4. 900 korona fizeteskiegészítés az államtól. Kötelessége: I—II. leányosztályok tanítása a tiszántúli egyh.-ker. tanterve szerint. Női kézimunka oktatás heti 2 órán.

Pályázhatnak okleveles nős tanítók, vagy nőtanítók. A pályázati kérvényhez csatolandók: oklevél másolat, keresztlevél, esetleges szolg. biz. és eskütételről szóló bizonyítványok; amelyek 1912 július 24-ig alulírott isksz. elnökhöz küldendők.

Magyarhorog, 1912 július 1.

Juhász Imre,
ick. elnök,

Pályázat.

A hegyközszentmiklósi református egyháztanács pályázatot hirdet II-od férfi tanítói állásra. Fizetése : az egyház pénztárából 100 korona, az államtól 900 korona, összesen 1000 korona. Természetbeni teljesen új lakás, kerttel. Kötelessége az egyháztanács által meghatározott I. és II-dik vegyes osztály tanítása a tiszántúli református egyházkerületi tanterv alapján ; továbbá kántor akadályoztatása esetén annak helyettesítése, esetleges irodai teendőkből segédkezés. Pályázati kérvényekhez csatolandók : oklevél másolat, keresztlevél, esetleges szolgálati bizonyítvány, melyek 1912 július hó 15-ig adandók be az alantírt iskolaszéki elnökhöz. Személyes megjelenés s orgonázásban némi jártasság előnyt biztosít. Utiköltség megtérítést az egyház nem ad. Az állás 1912. év szeptember 1-én elfoglalandó. Hegyközszentmiklós, 1912 június hó 19.

Sillye Gábor,
ref, lelkész.

Pályázat.

A csengeri református egyházközség pályázatot hirdet az újonnan szervezett 5-ik tanítói állásra.

Javadalom : 1. Természetbeni lakás. 2. 25 korona kertpótlék. 3. 100 korona az egyház pénztárából évenyedenként előre. 4. 900 korona fizetéskiegészítés az államtól.

Kötelesség : a presbitérium által reá bízott osztálynak vagy osztályoknak a tiszántúli református egyházkerület által kiadott tanterv szerinti tanítása. Lelkész s kántor akadályoztatása esetén azok helyettesítése. Pályázati határidő 1912 augusztus 1. Okleveles pályázók kérvényeiket a fenti határidőig alulírt iskolaszéki elnökhöz küldjék. Megválasztott állását 1912 szeptember 1-én köteles elfoglalni, s a szatmári egyházmegyei református tanító gyámin-tételnek jogos és kötelezett tagja.

Csenger, 1912 június 16.

Pótor Elemér.
ref. lelkész, iskolaszéki elnök.

MANDEL LIPÓT DEBRECZEN.

THE VERA

American Shoe

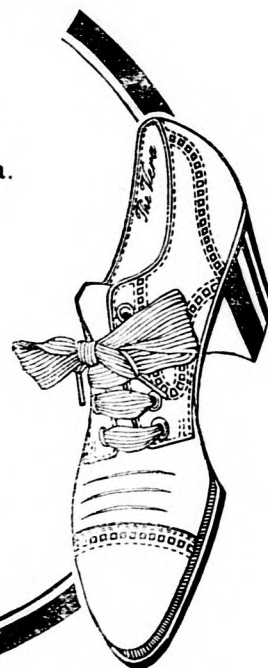
Kérje
képes ár-
jegyzékem.

Elsőrendű
cipők raktára.

Bevésett
szabott árak.

Nagy választék.

Helyi
és vidéki
Telefon
352.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U. S. A.